

Architect : Jan Beks Oirschot

Architect gegevens:

Jan Beks is geboren op 20-08-1895 in Stratum Eindhoven. Het beroep van gewelfbouwer van zijn vader, Peter Beks, wekte bij Jan al op vroege leeftijd zijn interesse voor de bouwkunst op. Na zijn middelbare opleiding bouwkunde werd Jan opzichter van diverse kerken o.a. in Venlo, Tilburg en in 1925 bij de kerk en de school van de H. Willibrordus te Middelbeers. Hij verhuisde van Tilburg naar Middelbeers en woonde tegenover de pastorie. Na zijn architectenopleiding vestigde hij zich in 1930 aan de Gasthuisstraat te Oirschot. Enkele jaren later verhuisde hij naar de Molenstraat.

Met een treffende advertentie kondigde hij zijn komst in Oirschot aan. Een citaat hieruit:

“Wil iemand zijne tenten in deze gemeente opslaan en een huis of villa naar zijn gading laten bouwen, hij vindt in Oirschot een Architect, die reeds sedert jaren deze streek met zijne bouwwerken heeft verfraaid; iemand met veelzijdige ervaring en kennis op het gebied van architectuur, waarvan als voorbeelden een paar foto's ter illustratie hiervan zijn afgedrukt.”

Zijn architectenopleiding volgde Jan aan de Academie in Tilburg. De architecten aldaar doceerden voornamelijk de traditionele bouwstijl van de Delftse school. Jan studeerde af omstreeks 1930 en werd lid van de Bond Nederlandse Architecten (BNA).

Loopbaan architect:

I

In zijn ontwerpen komen duidelijk de kenmerken van de Amsterdamse en Delftse school tot hun recht: een plastische vormtaal in baksteen uitgevoerd met ambachtelijke metselverbanden, waar mogelijk met art-deco kozijnen en siermetselwerk, hoge steile daken, grote dakoverstekken, erkers enz.

Zijn samenwerking met andere architecten bleef beperkt.

De meeste opdrachten kreeg hij van particulieren maar ook van kerk- en schoolbesturen, bedrijven en gemeenten, met name van de gemeente Oirschot, de Beerzen, Asten en Someren. Bij Jan werkten een drietal tekenaars.

Hij had geen specifieke relatie met bepaalde aannemers. Bij uitnodiging maakten ze deel uit van een aanbesteding, zowel Oirschotse als aannemers daarbuiten.

Oirschot alleen al telde zo'n 13 aannemers.

Oeuvre architect:

In Oirschot, Spoordonk, de Beerzen en daarbuiten heeft Jan een groot aantal projecten gerealiseerd.

De belangrijkste zijn:

- 2 tweekappers voor Sjef Timmermans aan de Bestseweg,
- dubbel woonhuis voor P. van de Wal Koestraat 27/29
- woonhuis Lindelaan 3 voor P. Bogmans.
- winkelwoonhuizen aan de Rijkessluisstraat voor F. Smeyers nr. 17 en P. Meeuwis 21/23
- woonhuis Rijkessluisstraat 63 voor Bert Huiskens.

- diverse woningen aan de Spoordonkseweg, met name: nr. 17 voor zuster Mol, een bijzondere villa met kenmerken van de Amsterdamse school, nr.21 voor burgemeester Steger, nr.30 voor C. van Sprang en nr. 72 voor mulder van Loon.
- de garage met woonhuis (reeds gesloopt) en de vier onder een kap woningen voor n.v. autobusdienst Vitesse aan de Spoordonkseweg nr.s 47-53 zijn bijzonder te noemen.
- woningen voor de gemeente Oirschot aan de Wilhelminakade.

Ook buiten Oirschot ontwierp Jan verschillende projecten o.a.:

- woningen in de Beerzen aan de Hoogdijk nr. 14 voor smid van Dommelen en nr. 31, Hertog Janstraat 12, 14, 16 en 40 voor burgemeester J. Smulders.
- in Oostelbeers de Lagere school en woonhuis Andreasstraat 14 voor meester L. van Gils,
- in Someren o.a. een kerk met pastorie en basisschool en een groot aantal woningen.
- daarnaast kom je in de regio werk van zijn hand tegen onder andere in Eersel, Best, Moergestel.

Jan is op 15 februari 1953 dodelijk verongelukt met zijn scooter.
Zijn zoon Peter heeft zijn praktijk voortgezet.